

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την «Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με την κοινή οργάνωση της αγοράς ελαιολάδου και επιτραπέζιων ελιών και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 827/68»

[COM(2003) 698 τελικό — 2003/0279 CN]

(2004/C 110/07)

Την 1η Δεκεμβρίου 2003 και σύμφωνα με το άρθρο 36 και το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 37 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την ανωτέρω πρόταση.

Το ειδικευμένο τμήμα «Γεωργία, ανάπτυξη της υπαίθρου, περιβάλλον», στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 5 Φεβρουαρίου 2004, με βάση εισηγητική έκθεση της κας María Luisa SANTIAGO.

Κατά την 406η σύνοδο ολομέλειας της 25ης και 26ης Φεβρουαρίου 2004 (συνεδρίαση της 25ης Φεβρουαρίου 2004), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση με 103 ψήφους υπέρ, 3 ψήφους κατά και 2 αποχές.

1. Εισαγωγή

1.1 Η Επιτροπή προτείνει την τροποποίηση του κανονισμού αριθ. 136/66/ΕΟΚ για τις λιπαρές ουσίες, ο οποίος δεν θα ισχύει πλέον από 1ης Νοεμβρίου 2004. Ο νέος κανονισμός καλύπτει τους τομείς του ελαιολάδου και των επιτραπέζιων ελιών και περιλαμβάνει μέτρα σχετικά με την εσωτερική αγορά, τις εμπορικές συναλλαγές με τρίτες χώρες και την προώθηση της ποιότητας υπό την ευρύτερη έννοια. Η Επιτροπή προτείνει, από το 2005, η περίοδος εμπορίας για το ελαιόλαδο να αρχίζει την 1η Ιουλίου κάθε έτους, μετά από μία οκτάμηνη μεταβατική περίοδο εμπορίας το 2004. Η Επιτροπή προτείνει ακόμη τη διατήρηση των ισχυόντων μέτρων για την ιδιωτική αποθεματοποίηση, καθώς και την κατάργηση των επιστροφών κατά τις εξαγωγές και για την παρασκευή ειδών διατροφής διατηρημένων εντός ελαιολάδου. Πρέπει, επίσης, να ενισχυθούν τα υφιστάμενα μέτρα τα σχετικά με την ποιότητα και την ανιχνευσιμότητα.

2. Γενικές παρατηρήσεις

2.1 Η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει τη νομοθετική απλούστευση της νέας πρότασης, για την οποία εντούτοις διατυπώνει τις παρακάτω παρατηρήσεις:

2.2 Οργανώσεις φορέων, άρθρο 7 — Οι εγκεκριμένες οργανώσεις φορέων θα έπρεπε να περιλαμβάνουν αποκλειστικά και μόνο τις εγκεκριμένες οργανώσεις παραγωγών και διεπαγγελματικές οργανώσεις. Θεωρούμε ότι, κατ' αυτόν τον τρόπο, τα συμφέροντα των παραγωγών και των μεταποιητών θα διαφυλάσσονταν καλύτερα απ' ό,τι τώρα, που παρεμβαίνουν πρόσωπα ξένα προς τον κλάδο.

2.3 Προγράμματα διάδοσης, άρθρο 8 — Τα τριετή προγράμματα που προορίζονται για τη βελτίωση της ποιότητας του ελαιολάδου, του περιβαλλοντικού αντίκτυπου της ελαιοκαλλιέργειας, καθώς και για τη διάδοση πληροφοριών και την προώθηση, θα έπρεπε να είναι δυνατόν να εφαρμόζονται και σε τρίτες χώρες και κράτη μέλη που είναι ήδη παραγωγοί ή αρχίζουν να παράγουν, είτε είναι νέοι καταναλωτές είτε εν δυνάμει καταναλωτές, όπως για παράδειγμα στη Γαλλία, την Αυστραλία, το Περού και άλλες χώρες.

2.3.1 Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι η προώθηση της στρατηγικής για την ποιότητα του ελαιολάδου είναι εξαιρετικά σημαντική για τον τομέα και υπογραμμίζει την ανάγκη αύξησης της χρηματοδοτικής ενίσχυσης των σχετικών με αυτή μέτρων, τα οποία θα ήταν αποτελεσματικότερα εάν ενσωματώνονταν στην αντίστοιχη ΚΟΑ.

2.3.2 Η ΕΟΚΕ εφιστά την προσοχή της Επιτροπής στο αξιόλογο έργο που έχει πραγματοποιήσει το Διεθνές Συμβούλιο Ελαιολάδου (ΔΣΕ) για σημαντικά θέματα, όπως η προώθηση και η βελτίωση της ποιότητας του ελαιολάδου, και τονίζει ότι οι δραστηριότητες αυτές πρέπει να εξακολουθήσουν να αναπτύσσονται από το ΔΣΕ, με τους κατάλληλους ελέγχους.

2.3.3 Η ΕΟΚΕ φρονεί ότι, στα πλαίσια των προγραμμάτων δραστηριοτήτων των επαγγελματικών οργανώσεων, θα πρέπει να συμπεριληφθούν δράσεις με σκοπό τη συγκέντρωση της προσφοράς και εμπορίας ελαιολάδων συσκευασμένων με ίδιο εμπορικό σήμα από τους παραγωγούς.

2.4 Καθεστώς συναλλαγών με τρίτες χώρες, άρθρο 11 — Η ολική ή μερική αναστολή των τελωνειακών δασμών για το ελαιόλαδο δεν φαίνεται αναγκαία για ένα μη ευαλλοίωτο προϊόν διατροφής και σε μία επεκτεινόμενη αγορά. Η Επιτροπή αιτιολογεί αυτό το μέτρο, στην αιτιολογική σκέψη 14 της πρότασής της, επικαλούμενη την ανάγκη διασφάλισης του κατάλληλου εφοδιασμού της εσωτερικής αγοράς, ενώ παράλληλα υπογραμμίζει το γεγονός ότι οι εξαγωγές ελαιολάδου διπλασιάστηκαν κατά την τελευταία δεκαετία.

2.5 Επιστροφές κατά τις εξαγωγές — Θα ήταν σκόπιμο να διατηρηθούν για μία καθορισμένη περίοδο, προκειμένου να δοθεί ο χρόνος να αξιολογηθεί ο αντίκτυπος της τρέχουσας μεταρρύθμισης τόσο επί της παραγωγής όσο και επί των τιμών του ελαιολάδου του παραγόμενου στην ΕΕ. Η διατήρηση αυτού του καθεστώτος, το οποίο στην πράξη δεν έχει δημοσιονομική επίπτωση, καθώς οι επιστροφές είναι μηδενικές από το 1998 και μετά, θα επέτρεπε, εντούτοις, την ενεργοποίηση των επιστροφών σε περίπτωση σοβαρών διαταραχών στην αγορά οι οποίες ενδέχεται να προκύψουν από την παρούσα πρόταση, ούτως ώστε να διασφαλιστεί η ανταγωνιστικότητα του κοινοτικού ελαιολάδου στην παγκόσμια αγορά.

2.6 Ενίσχυση στην ιδιωτική αποθεματοποίηση — Το εν λόγω σύστημα, το οποίο απέδειξε ήδη την αναποτελεσματικότητά του, καθώς δεν προσαρμόζεται στην πραγματικότητα της αγοράς, πρέπει να είναι ευέλικτο και να ενεργοποιείται αυτόματα, ενώ θα πρέπει να προορίζεται μόνο για την αντιμετώπιση σοβαρών κρίσεων στον τομέα. Επίσης, είναι αναγκαία η αναπροσαρμογή των τιμών ελευθέρωσης σε συνάρτηση με τα σύγχρονα επίπεδα αναφοράς τιμών.

2.7 Πρότυπα ποιότητας — Η ΕΟΚΕ τονίζει εκ νέου την ανάγκη πλήρους απαγόρευσης, στο εσωτερικό της ΕΕ, των μειγμάτων ελαιολάδου με άλλα έλαια φυτικής προέλευσης ⁽¹⁾.

2.7.1 Η τεχνική δυσχέρεια της ανάλυσης και του ελέγχου των μειγμάτων, του ποσοστού του ενσωματωθέντος ελαιολάδου, καθώς και της ποιότητάς του, εμποδίζει τον έλεγχο της αυστηρής εφαρμογής του κανονισμού 1019/2002, άρθρο 6, γεγονός που καθιστά δυνατή την απάτη που συμβάλλει στην υποβάθμιση της καλής ποιότητας και εικόνας του ελαιολάδου, πέραν του γεγονότος ότι είναι και εις βάρος του καταναλωτή.

2.7.2 Η εισαγωγή εδωδίων στα μείγματα με ελαιόλαδο όχι μόνο βλάπτει αυτό το υψηλής ποιότητας είδος διατροφής, αλλά παρασύρει και τον καταναλωτή στην αγορά ενός προϊόντος που είναι αναγνωρισμένα κατώτερο του ελαιολάδου, από άποψη διατροφικής ποιότητας.

2.8 Ονομασία προέλευσης — Μεριμνώντας για την υπεράσπιση και την προώθηση της ποιότητας, η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει, επίσης,

ότι η προέλευση του ελαιολάδου πρέπει να καθορίζεται από τον τόπο προέλευσης των ελιών.

2.9 Η ΕΟΚΕ επιθυμεί να επιστήσει την προσοχή της Επιτροπής και των παραγωγών χωρών στη σοβαρή κατάσταση που αντιμετωπίζει ο υπο-τομέας του πυρηγελαίου, ως συνέπεια της επονομαζόμενης κρίσης του βενζοπυρενίου, η οποία, από την έναρξή της τον Ιούλιο του 2001, προκάλεσε σημαντικές απώλειες στον κλάδο, που αντικατοπτρίζονται σε μια πτώση κατά 70 % των τιμών και κατά 50 % της κατανάλωσης, σε σύγκριση με τα επίπεδα αναφοράς πριν από την κρίση.

2.9.1 Η ΕΟΚΕ ζητά από την Επιτροπή να προσδιορίσει την ανώτατη περιεκτικότητα του πυρηγελαίου σε αρωματικούς πολυκυκλικούς υδρογονάνθρακες (HAP), πράγμα που εκκρεμεί εδώ και περισσότερα από δύο έτη και έχει προκαλέσει σοβαρές ζημιές στον κλάδο.

Βρυξέλλες, 25 Φεβρουαρίου 2004.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής
Επιτροπής
Roger BRIESCH

⁽¹⁾ NAT/102, ΕΕ C 221 της 7.8.2001, σ. 68-73.